

DANI BLANCO

Inma Errea

ITZULTZAILEA ♦

Peru, Espainia, Katalunia

PERUN ez omen dute gurea bezalako krisirik. Orain dela bost urte balio zutena halako lau balio omen dute etxebizitzek, eta banketxeek erraz (errazegi?) ematen ei dizkiete hipoteka-kredituak herritarrei, soldata bat dutela egiaztatze hutsarekin. Atzerriko enpresak hara jotzen ari dira: Espainiako asko, omen, eraikuntzakoak-eta. Jakina da diruak ez duela ez mugarik ez aberrik. Bitartean, klaseen arteko amildegia gero eta handiago omen, Peruko gizartean: goi klasea eta klase ertainak, gorantz, eta behe klasea, beherantz. Espainiako asimetriaren kontrakoa dirudi, Espainian klase ertainak behera baitoaz behekoa bidelagun.

Galderak datoz errenkan: Perun bezala, non ote da gertatzen ari? Txilen, Argentinan, Brasilen...? Asiako zenbait herrialdetan? Zerikusia du zenbait tokitako ekonomiaren gorakadak beste hainbatetako krisiarekin? Eta, zergatik hemengo hedabideetan ez dute oihartzunik Peru bezalako herrietako errealtateek?

Katalunian, Espainiako krisiaren aurrean, beste irtenbide bati ekin diote. Herri independente izatea bizirauteko ezinbesteko baldintzat jotzen dute gero eta kataluniar gehiagok (gehienek honezkero?). Han, independentzia ez da jada gutxiengo baten ameskeria edo

hainbat herritarren sentipen lausoa. Hango gizartean abiatutako prozesuei eta eztabaidei buruz ere, berri gutxi Espainia aldean. Gurean, akaso, pitin bat ugarriagoak, baina urriak, edonola ere. Albisteak, diruak ez bezala, banderen aurrean makurtzen baitira, eta mugetan gelditzen, Internet asmatu eta gero ere.

Wert Hezkuntza eta Kultura ministro espainiarak Kataluniako ikastetxei leporatu die independentziarako borondatearen hazkundera. Kontua ez da, hark uste bezala, hango ikastetxeetan ideologia independentista txertatzen dietela hurrei, baina arrazoia du hein batean: Kataluniako jendartean aspaldi abiatu zen kultur eta hezkuntza garapena izan ez balitz, katalanek orain ezinen liokete eutsi hartu duten bideari.

Izan ere, gizarteek aurrera egitea nahi ez duten boteretsuek, beren interesen kontrakoa delakoan, aski ongi dakite herritarrei informazioa, kultura eta heziketa murriztea bezalakorik ez dagoela beren pribilegioei eusteko. Beren irabaziak mugarik gabe areagotzeko, denetarik mugak jarri behar dizkigute gainerako herritarroi.

Hezkuntzan, kulturalan, komunikazioan... Baita geure mapen muga-lerroak aldatzeko borondatean ere. ■

Perun goi klasea eta klase ertainak, gorantz doaz, eta behe klasea, beherantz. Espainiako asimetriaren kontrakoa dirudi, Espainian klase ertainak behera baitoaz behekoa bidelagun

DANI BLANCO

Edu Zelaieta

IDAZLEA

Zebrabidean

ZEBRABIDEAN gertatu zen: bizikletaz zihon gizona eta enpresako autoa gidatzen ari zen emakumea traban gelditu ziren, metro erdi eskasera bata bestearengandik, nork zuen lehentasuna garbi ez zegoela. Une labur baten ondotik biek egin zuten aurrera, bizikletako gurgil batek eta autoko matrikulak justu itsatsita geratu ziren arte. Ez zen, zorionez, inolako kalterik izan.

Zebrabidetik hamar bat metrora nongoen ni. Ikusi berria nuenak dilematxo bat sortu zidan etxeko bidean: noren alde jarri? Batetik, bizikleta askoz zaurgarriagoa den neurrian, autoak bidea eman

ziola iruditzen zitzaidan. Bestetik, ordea, bizikleta gainean doan pertsona ez da berez oinezkoa eta, alde horretatik, agian autoak ez zuen gelditzeko derrigorrik.

Kontutxoa bazkaltzeko gogoarekin batean zebilkidala, geure oihan heziaren legearekin egin nuen topo: gizon-emakumeak zakar eta bortitz aritu ziren hasieratik; bakoitzak gauza ezberdin bat defendatzen baldin bazuen ere, harrapari jarrera bera erakutsi zuten biek atzapar-letaginetatik, keinu-hitzetatik. Zebraren odol arrastoaz inor gutxi ohartu zen zebrabidean. ■

